

Az EU programok folytonossága értelmében még idén és az elkövetkezendő években is voltak / lesznek kifutó programok.

Erasmus. A hallgatói (egy-két szemeszter részképzés, szakmai gyakorlat) és rövidebb oktatói, személyzeti mobilitásokra a 2013/14. tanévre összesen 805.550 EUR támogatást kaptunk (ennek bontása: főpályázat: 759.890 EUR, 1. Kiegészítő támogatás: 3980 EUR, 2. Kiegészítő támogatás: 31.000 EUR, 3. Kiegészítő támogatás: 10.680 EUR). Ebből összesen 410 hallgatói mobilitás (329 tanulmányi, 81 szakmai gyakorlat) és 58 oktatói, személyzeti rövid utazás valósul meg.³ Ez kb. 10%-os növekedés az előző 2012/13 tanévhez képest. A program keretében tanulmányokra bejövő hallgatók száma 399 volt.

Erasmus Mundus projektek.

Folytatódott az EWENT, megkezdődött az ACTIVE projekt végrehajtása. Mindkettőben a koordinátor a Varsói Műegyetem. A BME több másik EU, és belorusz, moldovai, ukrán, kaukázusi térségbeli egyetemekkel együtt elsősorban hallgatói mobilitásokat valósít meg.

Befejezéséhez közeledik az ADDE SALEM projekt (koordinátor a Politecnico di Milano, a BME konzorciumi tag). A projekt célkitűzése együttműködési formák (elsősorban két diplomához vezető) kidolgozása 4 dél-amerikai ország 8 kiemelkedő műegyetemével: Instituto Tecnológico de Buenos Aires (Argentína), Universidad Austral (Argentína), Federal University of Rio de Janeiro (Brazília), Universidade de São Paulo (Brazília), Pontificia Universidad Católica de Chile (Chile), Universidad Técnica Federico Santa María (Chile), Universidad Del Norte (Kolumbia), Pontificia Universidad Javeriana (Kolumbia). Ezt összekapcsoltuk Magyarországgal, a BME brazil – dél-amerikai nyitási politikájával. A projekt munkájában vezető szerepet vállalt NAGY Balázs Vince Braziliában tartózkodó oktatónk, dél-amerikai nagykövetségünk. A projekt keretében 2014. májusában a BME egy workshop-ot rendezett argentin, brazil, kolumbiai egyetemi vezetők, dél-amerikai együttműködésben érdekelt hazai vállalati szakemberek részvételével. Itt említem meg az év talán legjelentősebb nemzetközi tanulmányi eseményét a brazil „Science without borders” program keretében a BME-re érkező több száz fizetős hallgatót.⁴

Leonardo. Befejeződött a 2012-ben nyertes pályázat végrehajtása, mely keretében végzett hallgatóink vehettek részt külföldi szakmai gyakorlaton.

Jelentős előrelépés történt hazánkban a nemzetközi területen a **Campus Hungary (CH)** program beindulásával. A CH program 2 TÁMOP projekt kb. 5,1 milliárd HUF támogatásával (ennek nagyobb része csak a konvergencia régiókban használható fel) a Balassi Intézet és a TEMPUS Közalapítvány lebonyolításában folyik. A BME aktívan részt vett a 2012. őszén indult tevékenységben. A hallgatók egyénileg – csoportosan pályáztak, de egyetemi ajánlásra is szükség volt. Segítettük - az EHK-val együttműködve - hallgatóinkat a mobilitási lehetőségek bemutatásával (BME CH honlap, NEPTUN üzenet minden hallgatónak, stb.), a fogadókészség igazolásában, a program megismerésében (pl. találkozók szervezése a CH országos vezetésével). Aktívak voltunk az oktatói, személyzeti területen (konferenciák, vásárok, tanfolyamok, stb.) is. Sajnos 2014. szeptemberében a KMR egyetemek tekintetében befejeződik a program. A továbbiakban röviden ismertetésre kerülnek azon tevékenységek, ahol a BME érintett volt.

CH mobilitási eredmények. A program során 5 a BME hallgatói számára is elérhető pályázati forduló került kiírásra. Ebből az utolsó 3 esett erre a tanévre.⁵ A BME hallgatói

³ Az idei és a jövő év (várható) adatainak összehasonlítása mutatja az ösztöndíj összegének emelkedését.

⁴ Magával a BME-re érkező brazil hallgatókkal közvetlenül nem foglalkoztam. Erről DVORSZKI László igazgató úr tud részletesebben beszámolni. A szintén ebben a tanévben kiszélesedő Stipendium Hungaricum programmal is ő foglalkozik.

⁵ Jelzem, hogy a 1, 2. fordulóban elnyert pályázatok (77+136) egy része is ebben a tanévben realizálódott.

országosan is kiemelkedő számban pályáztak, nyertek.⁶ 3. forduló 348 nyertes, 4. forduló 45 nyertes, 5. forduló 48 nyertes pályázat.

CH program a magyar felsőoktatás nemzetköziesítéséért. A program (rész)finanszírozta nemzetközi vásárokon, konferenciákon való részvételt. Az esetek döntő többségében a Műegyetem (Karak, EHK, KTH) élt ezzel a lehetőséggel. Felsorolok néhányat, ahova így jutottak el munkatársaink: EAIE (European Association for International Education) - Isztambul, ACA konferencia - Brüsszel; vásárok – road show-k: Azerbajdzsán, Indonézia, Japán, Kazahsztán, Kína, Korea, Oroszország, USA.

CH program által szervezett képzések. Meghirdettük munkatársainknak. Sokan⁷ részt is vettek, bizonyítványt kaptak. Néhány cím (rövidítve): felsőoktatási EU angol; holnapkezelés, fejlesztés; nemzetközi marketing ismeretek; esélyegyenlőségi mobilitási angol, stb.

CH konferenciák, versenyek. Hallgatóink, munkatársaink szerepeltek hazai konferenciákon „best practice” típusú előadásokkal, versenyeken szép eredményeket mutattak (pl. fotópályázat második, harmadik helyek).

Megemlíteném, hogy a felsorolt 2 nagy program mellett sok más is létezik (tengerentúli fizetés, csere, ösztöndíjas, két diplomához vezető képzések, rövid részképzések, nyári iskolák, stb.). Ezek részletezésére nem térek ki⁸. A létszámok tekintetében nem volt jelentős változás ebben a tanévben. Összességében kb. 400 hallgatóról van szó.

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK⁹

Emlékeztetek arra, hogy a BME központi szinten racionalizálta, csökkentette 12-re nemzetközi szervezeti tagságát. E részben azokról számolok be, ahol érdemi tevékenység folyt a 2013/14. tanévben.

4TU (Bécs, Budapest, Pozsony, Prága műegyetemeit tömörítő szervezet). A legfelső vezetők éves találkozásán Pozsonyban BME részvevők: PÉCELI Gábor rektor úr (előadás a BME kutatásáról), JOBBÁGY Ákos rektorhelyettes úr (előadás az idegen nyelvű képzésekről) és MOSON Péter (javaslat új, a korábbinál szélesebb körű együttműködést tartalmazó Erasmus+ szerződésekre). BACSA László részt vett az általunk az előző évi ülésen javasolt közös technológia transzfer témájú együttműködésről 2013. júliusában Prágában tartott értekezleten.

ATHENS (Advanced Technology Higher Education Network/Socrates, évente kétszer egyhetes részképzések Európa 14 vezető műegyetemén kb. 5000 hallgató részvételével.) A tanévben 86 külföldre utazó magyar hallgató. A magas szám a CH programmal, illetve a rövid részképzésekre adott kari ösztöndíjakkal magyarázható. 4 BME által tartott kurzus 112 bejövő külföldi és 5 saját hallgatóval. 2013-ban új, hallgató arányos, finanszírozási rendszer bevezetése a hazai kurzusokra. A BME képviselőjében MOSON Peter részt vett az éves közgyűlésen Párizsban.

AUF (Agence Universitaire de la Francophonie, www.auf.org). A bukaresti Kelet-közép európai Regionális Iroda idén ünnepli fennállása 20. évfordulóját. Ehhez kapcsolódóan több munkatársunk részt vett képzéseken, üléseken. Az AUF pályázata keretében (francia nyelvű mesterképzések támogatása) a BME "Management et administration des entreprises" képzése 7.000 EUR támogatásban részesült.

⁶ Az első 3 forduló után a BME volt a második a Debreceni Egyetem után. A továbbiakban ez persze változott, lévén elfogyott a KMR pénz. Az első 3 forduló 60-80%-os nyerési esélye a negyedik, ötödikre lecsökkent 20-30 %-ra.

⁷ Nincs pontos adatunk, de pl. én magam több mint 10 részvételt tudok.

⁸ Néhányat ismertetek a következő „Nemzetközi szervezetek” részben, több szerepel a 2. lábjegyzetben említett összesítésben. Az évi 5 főnél kevesebb mobilitásokat legfeljebb a szöveges részben említem.

⁹ Erről a témáról készült egy naprakész állapotban tartott összefoglaló.

CESAER (Conference of European Schools of Advanced Engineering Education and Research, www.cesaer.org /). 25 ország kb. 60 kutató műszaki egyetemét tömörítő szervezet. 2013 júliusától az EU hivatalosan felkérte kutatási (és részben oktatási) anyagainak előzetes véleményezésére (a többi mérnök szervezet véleményének figyelembe vételével), tagja lett az Európai Kutatási Térség (ERA) „**Stakeholder Organisations’ (SHO) Platform**”-jának együtt az EUA, EARTO, Science Europe, LERU, Nordforsk hálózatokkal. Ezt a tevékenységét részben a készülő határozatok körözésével, véleményezésével (fő szakértő Manfred HORVAT), részben bizottságok keretében végzi. Néhány bizottságba a BME is delegált tagot (pl. Gender Equality – KÁLMÁN Anikó, Open education – SZÚCS András). MOSON Péter Rektor úr képviselőként részt vett Aachenben az éves közgyűlésen (házigazda RWTH).

COOPERATION PLATFORM OF CENTRAL AND EAST EUROPEAN METROPOLITAN UNIVERSITIES OF TECHNOLOGY. 11 tagú szervezet. Célja a régió fővárosi - volt fővárosi műszaki egyetemei sajátos érdekeinek megfogalmazása, információcsere. 2014. júniusában a BME szervezte meg a Platform éves közgyűlését. A napirenden szerepelt a kutatási (bemutattuk 6 kiemelt kutatási területünket), az oktatási együttműködés, a szervezet működésének aktivizálása. A 2014/15. tanévben a Prágai Műegyetem lesz az elnök.

T.I.M.E. (Top Industrial Managers for Europe, www.time-association.org , 52 többségében európai mérnökképző intézmény szövetsége, két diplomás képzések, nyári iskolák, stb.). A BME választott tagja (még minimum 3 évig) a szervezet vezető testületének (Advisory Committee, AC). MOSON Péter részt vett az éves közgyűlésen Milánóban (ez része volt a PoliMi 150 éves fennállása ünneplésének), az AC ülésén. A szervezet láthatóbbá kíván válni, új kommunikációs stratégiát fogadott el a közgyűlés. Az ugyanitt megalakult T.I.M.E Alumni szervezet Board-jának tagja SMID Dániel (volt BME GPK hallgató). A TESS kéthetes részben video konferenciával fenntarthatóság témában folyó nyári iskolát a T.I.M.E szervezet és az EU Erasmus Mundus programja is támogatja.

„HAGYOMÁNYOS” NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGEK

Rektor úr, a BME képviselőként rendszeresen találkozom külföldi egyetemi delegációkkal, nagykövetekkel, veszek részt országos konferenciákon, fogadásokon, kulturális eseményeken, stb. Ezek részletezésétől itt eltekintek.¹⁰

HAZAI SZERVEZETEKHEZ KÖTŐDŐ NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉG

A Magyar Rektori Konferencia Nemzetközi Bizottsága (BME tagok: DVORSZKI László, MOSON Péter) tovább növelte aktivitását ebben a tanévben. Gyakoriak a Campus Hungary (CH) programmal közös rendezvények.

Hangsúlyozom, hogy a CSEREPROGRAMOK részben bemutatott tevékenységek, programok NEM fedik le a BME teljes hallgatói mobilitását. Sok további szereplő van még (karok, hallgatói szervezetek, stb.) mind a bejövők, mind a kimenők tekintetében. Az idegen nyelven folyó képzéseink hallgatói száma is szélesebb az itt megemlítettéknél (reguláris térítéses hallgatók, magyar hallgatók, stb.).

Hasonlóan a NEMZETKÖZI SZERVEZETEK tekintetében (különösen a szakmai, tudományos orientáltságúaknál) is sokkal gazdagabb a kép.

¹⁰ Jelzem, hogy egyik-másik országos visszhangot is kiváltott. Pl. 2013. szeptember 18-an délután a Parlament Delegációs termében Szergej JEMELJANOV kurszki rektorral Nyikolaj FJODOROV orosz mezőgazdasági miniszter és SZÍJJÁRTÓ Péter államtitkár úr jelenlétében aláírtuk a két egyetem együttműködési szerződését. Az esemény jelentős média nyilvánosságot kapott (MTV, Kossuth Rádió, stb.).

JÖVŐ

Felsorolok néhány nemzetközi tevékenységet, melyekkel a közeljövőben kell / célszerű lenne foglalkozni.

A **4TU** soros éves közgyűlését a BME rendezi 2014. október 10-12-én. Amennyiben erre felkérnek, megszervezni az **ATHENS** program 2015. júniusi közgyűlését.

BME IFT-ben megjeleníteni, hogy a BME törekszik az "EU 20% mobility target" célkitűzésének elérésére (a 20% nemzetközi tapasztalatszerzést esetleg a 3 hónap vagy 15 kreditpont külföldi tevékenységet valamelyest gyengített változatban értve).¹¹ A BME **nemzetköziesítési stratégiájának** kidolgozása, majd mérlegelni a csatlakozást a nemzetközi **minősítési** folyamathoz.

Erasmus+. Várhatóan megkezdődhet a szerződéskötés nem-EU tagállamokkal, illetve újabb pályázati lehetőségek nyílnak az programban (KA2, KA3, és a KA1 nem érintett részei).

Budapest, 2014. június 27.

Összeállította MOSON Péter.

¹¹ JOBBÁGY Ákos rektorhelyettes úr egyetértését fejezte ki ezzel.